Ворошилов Даніїл,
здобувач другого(магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування;
науковий керівник:
Афанас'єва Інна Іванівна,
кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національна академія статистики, обліку та аудиту

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОБЛІКОВОГО ПРОЦЕСУ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Сучасні цифрові технології стали суттєвою складовою частиною підприємницької діяльності та змінили якість роботи і швидкість доступу до інформації. На даний час такі технології зробили значний вплив на сферу бухгалтерського обліку та звітності. Впровадження та використання цифрових технологій значно спростило та оптимізувало процеси, пов'язані з веденням бухгалтерського обліку, обліку в оподаткуванні та управлінського обліку, обробкою великого масиву інформації та формуванням різноманітних звітів. Основною перевагою цифровізації облікового процесу є автоматизація процесів ведення обліку. Засоби цифрового обліку мають автоматично записувати та співставляти показники фінансових звітів, зменшуючи або взагалі усуваючи потребу в ручному введенні даних та зменшуючи помилки. Більшість спеціалізованого програмного забезпечення спрощує роботу та автоматично класифікує витрати, розраховує податки та формує різноманітні звіти (бухгалтерські, управлінські, податкові). Цифровізація значно економить час та підвищує точність і надійність облікових даних, забезпечує доступ до інформації онлайн або офлайн, але основна перевага полягає у представленні інформації в реальному часі, дозволяючи суб'єктам господарювання приймати обґрунтовані та своєчасні управлінські рішення.

Використання хмарних технологій в системі бухгалтерського обліку в умовах динамічних змін ринкових умов позитивно впливає на мобільність процесу збору та обробки інформації, ефективність прийняття управлінських рішень. В умовах воєнного стану використання хмарних технологій не втрачає актуальності. Але варто зазначити, що цей процес має враховувати сучасні економічні умови, культурні особливості, законодавчо-нормативні особливості національної економіки [1].

Впроваджуючи хмарні технології в обліковій системі господарюючі суб'єкти отримують доступ до своєї фінансової інформації з будь-якого пристрою, підключеного до інтернету або мережи. Доступність надає можливість зацікавленій стороні отримати повне розуміння фінансового стану підприємства, що сприяє прийняттю обґрунтованих ефективних управлінських рішень та стратегічному плануванню фінансово-господарської діяльності

суб'єкта господарювання. Це надає більше гнучкості в прийнятті рішень, змогу більш повно аналізувати дані фінансової звітності та краще розуміти результати діяльності підприємства. Електронний документообіг як ключовий елемент цифровізації забезпечує швидкий електронний обмін документами із значною економією ресурсів та часу, автоматичний пошук нормативної та іншої документації, ефективно впливає на продуктивність праці. За таких умов значно прискорюється процес створення шаблонів документів, час проведення розрахунків, прийняття виконаних робіт та наданих послуг [2, 3].

Використання даного інструментарію не тільки покращує співпрацю й спілкування між структурними підрозділами і зацікавленими сторонами, але й оптимізує використання ресурсів підприємства. Багато користувачів можуть отримувати доступ до потрібних даних і працювати з ними одночасно, зменшуючи трудомісткий процес обміну документами.

Ринок хмарних технологій розвивається, суб'єктам господарювання пропонуються сучасні інструменти, які дозволяють адаптуватися до мінливих умов та підвищують гнучкість та стійкість бізнесу. Глобальний характер економічних процесів потребує прискореного обміну інформацією та стимулює поновлення діючих інформаційних технологій та виникнення нових. Ефективна обробка даних в сучасних умовах являється важливим фактором успішної фінансово-господарської діяльності [3].

Спілкування між бухгалтерськими працівниками підприємства та зовнішніми користувачами значно полегшуються за допомогою цифрових засобів, підвищуючи ефективність і прозорість. ІТ- технології спрощують процес аудиту та сприяють дотриманню усіх норм та правил бухгалтерського обліку, що визначено обліковою політикою підприємства. З впровадженням електронних систем стає легше відстежувати фінансові операції та створювати необхідні детальні регістри. Ця функція допомагає підприємствам продемонструвати прозорість і відповідність вимогам законодавства. Цифрові рішення набагато підвищують точність обліку і знижує ризик невідповідності.

Науковці наголошують на тому, що хмарні технології це не тільки технічний засіб, але й управлінський інноваційний інструмент, що вимагає певної корпоративної культури, змін у структурі управління та процесах прийняття ефективних управлінських рішень [1]. Переваги впровадження цифрових технологій в облікову систему є значними, але впровадження сучасних інформаційних технологій для підприємства і окремих осіб додає складнощів, які обов'язково слід враховувати при виборі програмного продукту. По-перше, впровадження сучасних інформаційних технологій потребує належної підготовки фахівців та досвіду роботи для ефективного використання цих інструментів. По-друге, бухгалтери та спеціалісти з фінансів повинні володіти та постійно вдосконалювати необхідні навички роботи в програмному забезпеченні облікового процесу. Нехтування цими факторами може призвести до помилок або недостатнього використання усіх можливостей програмних продуктів.

Незважаючи на численні переваги використання ІТ-рішень у бухгалтерському обліку та при формуванні фінансової звітності призводить до виникнення потенційних ризиків кібербезпеки, пов'язаних із зберіганням та передачею облікових даних [4]. Оскільки підприємства все більше покладаються на цифрові системи, вони стають уразливими до кіберзагроз, таких як хакерство, крадіжка особистих даних і зловмисне програмне забезпечення. Тому для підприємств вкрай важливо впроваджувати надійні заходи кібербезпеки та регулярно оновлювати програмне забезпечення, щоб захистити свою конфіденційну інформацію від несанкціонованого доступу або кібератак [5, 6]. Це особливо важливо в епоху коли витоки даних і випадки злому стають все більш поширеними. Завдяки багатофакторній автентифікації користувачів підприємства можуть забезпечити цілісність та неушкодженість своїх даних. Задля убезпечення бізнес-інформації суб'єкти господарювання можуть побудувати власні приватні хмари, а через складність відновлення втрачених даних існує необхідність створювати власні резервні копії документів [7].

Іншою проблемою є вартість впровадження технологій цифрового обліку. Хоча початкові інвестиції можуть знадобитися для придбання бухгалтерського програмного забезпечення та навчання працівників, довгострокові вигоди переважають витрати. Однак ця вартість може стати перешкодою для невеликих підприємств з обмеженим бюджетом. Отже, використання цифрових технологій в обліковому процесі змінило спосіб, у який підприємства здійснюють господарські операції та складають фінансову звітність. Незважаючи на доступ до інформації у режимі реального часу важливо визнати необхідність навчання та дотримання заходів кібербезпеки для забезпечення ефективного та безпечного використання цих технологій.

Таким чином, адаптація національної облікової системи до хмарних технологій має враховувати особливості українського бізнесу, кваліфікацію працівників. Гармонійна інтеграція хмарних технологій сприяє підвищення конкурентоспроможності українських підприємств.

Список використаних джерел

1. Шиш А.М. Хмарні технології бухгалтерському обліку та фінансовому аналізі в Україні: аналіз відмінностей та стратегії адаптації до місцевого контексту. *Здобутки економіки: перспективи та інновації.* 2024. № 2. URL: https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/13/10 (дата звернення 08.10.2024)

2. Афанас'єва І.І. Інформаційна система управлінського обліку в умовах діджиталізації економіки. *Збірник наукових праць Державного університету інфраструктури*: *Серія «Економіка і управління».* Вип. 49. 2021. С. 32-41. DOI: 10.32703/2664-2964-2021-49-32-41 URL: https://em.duit.edu.ua/index.php/home/article/view/3

3. Євсєєва О.О., Ковальова Д.А., Євсєєв А. Організація електронного документообігу як складової хмарних технологій у зміцненні інформаційного

сегмента економічної безпеки. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/47869/1/SCIENCE-AND-TECHNOLO (дата звернення 07.10.2024)

4. Аналоги програми 1С для обліку в Україні. URL: http://erp-project.com.ua /index.php/ru/poleznye-materialy/publikatsii/razrabotat/739-analogi-programmy-1s-dlya-ucheta-v-ukraine (дата звернення 08.10.2024)

5. Платформа SAP. URL: https://www.sap.com/documents /2020/12/9ea0a307-c07d-0010-87a3-c30de2ffd8ff.html (дата звернення 07.10.2024)

6. Хакерські атаки на Україну. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A5%D0%B (дата звернення 07.10.2024)

7. Михайловина С.О., Матрос О.М.. Поліщук О.М. «Хмарні» технології як важливий аспект розвитку системи бухгалтерського обліку і оподаткування. *Ефективна економіка*. 2021. №8. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/8_2021/88.pdf (дата звернення 07.10.2024)

Гевлич Лариса Леонідівна,
кандидат економічних наук,
доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту;
Гевлич Іван Геннадійович,
кандидат технічних наук,
доцент кафедри маркетингу та бізнес-аналітики;
Донецький національний університет імені Василя Стуса

ТРЕНДИ ТРАНСФОРМАЦІЇ АУДИТУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Сучасний етап розвитку економіки передбачає все більше залучення диджитал-технологій в усі сфери життя та бізнесу. Це зумовлює необхідність трансформації аудиту як невід'ємного елемента фінансового контролю та прозорості фінансової інформації. Дослідження сучасних трендів модифікації методики та технології аудиту в цифровому світі стає актуальним теоретичним та практичним завданням.

Концепції диджитал-аудиту досліджуватися С. Король, А. Клочко, І. Крюковою, Т. Наумовою, Л. Кирильєвою [1-3], але потреба у зміні аудита в сучасних перевірках залишилася поза їх увагою, що вимагає продовження досліджень.

Наразі цифрові технології стають ключовим елементом незалежного аудиту, оскільки значно підвищують ефективність перевірок. Завдяки їм покращується планування та виконання аудиторських завдань, спрощується документообіг і обмін даними, знижується вплив суб'єктивних чинників, автоматизуються рутинні завдання, збільшується обсяг вибірки без використання додаткових ресурсів. Крім того, вони допомагають виявляти складні тренди, аномалії, ризики, забезпечують глибоку аналітику, візуалізацію